

รู้จักก่อน พร้อมก่อน! กับ มาตรฐานปรับปรุงใหม่ 2558

สวัสดิ์ศรีรับท่านสมาชิก กลับมาพบกับข่าวสารการปรับปรุงมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับล่าสุดอีกครั้ง โดยในปี 2558 สภาวิชาชีพบัญชี โดยคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี (“คณะกรรมการ”) ได้ประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับปรับปรุง 2557 ซึ่งแปลมาจากมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศฉบับรวมเล่มปี 2013 (IFRS blue book bound volume 2013) เป็นที่เรียบร้อยแล้ว อย่างไรก็ตาม เนื่องจากธุรกรรมและความซับซ้อนของระบบการเงินและการบัญชีที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง คณะกรรมการจึงได้ปรับปรุงมาตรฐานการรายงานทางการเงินของประเทศไทยทุกฉบับอีกครั้ง เพื่อให้ทัดเทียมกับการรายงานทางการเงินของนานาชาติโดยใช้ชื่อว่า ฉบับปรับปรุง 2558 ซึ่งแปลมาจากมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศฉบับรวมเล่มปี 2015 (IFRS blue book bound volume 2015) โดยจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2559 เป็นต้นไป

สาระสำคัญของ การเปลี่ยนแปลงในฉบับปรับปรุง 2558 คือการกำหนดข้อยกเว้นไม่ต้องจัดทำงบการเงินรวมของกิจการที่ดำเนินธุรกิจด้านการลงทุน (Investment entities) ซึ่งระบุไว้ในมาตรฐานเรื่อง งบการเงินรวม (IFRS10) และงบการเงินเฉพาะกิจการ (TAS27) โดยข้อกำหนดที่สำคัญคือ กิจการที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อบริหารการลงทุน และวัตถุประสงค์ดำเนินงานจากมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุน ด้รับยกเว้นไม่ต้องจัดทำงบการเงินรวมสำหรับเงินลงทุนในบริษัทย่อยที่ได้รับการลงทุน แต่ให้วัดมูลค่าเงินลงทุนเหล่านั้นด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุนตาม TFRS9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน (เมื่อมีการประกาศใช้) นอกจากนี้ ยังได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามการบัญชีสำหรับการรวมธุรกิจตาม TFRS3 และไม่ต้องเปิดเผยรายการระหว่างกันตาม TAS24 แต่ต้องเปิดเผยเพิ่มเติมเกี่ยวกับกิจการที่ดำเนินธุรกิจด้านการลงทุนตาม TFRS12

สำหรับการปรับปรุงส่วนที่เหลือเป็นการปรับปรุงที่อาจไม่ได้กระทบต่องบการเงินมากนัก ซึ่งโดยส่วนใหญ่เป็นการอธิบายเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มความเข้าใจ หรือการปรับปรุงข้อกำหนดเพิ่มเติม เช่น การปรับปรุงถ้อยคำสำหรับการปรับปรุงมูลค่าตามบัญชีสำหรับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ตีราคาใหม่ (TAS16 และ TAS38) เพิ่มคำนิยามของเงื่อนไขทางการเงิน และเงื่อนไขการบริการ (TFRS2) กำหนดให้เปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับดุลยพินิจที่ผู้บริหารใช้ในการรวมส่วนงานในกรณีที่มีส่วนงานเหล่านั้นมีลักษณะเชิงเศรษฐกิจที่คล้ายคลึงกัน (TFRS8) เพิ่มขอบเขตของบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน โดยให้รวมถึงกิจการที่มารับบริหาร กิจการที่นำเสนอรายงาน (TAS24)

กำหนดให้เปิดเผยการวัดมูลค่ายุติธรรมตาม TFRS13 ในการประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ (TAS36) กำหนดให้การวัดมูลค่าสิ่งตอบแทนที่คาดว่าจะต้องจ่ายจากการรวมธุรกิจให้วัดด้วยมูลค่ายุติธรรม และให้รับรู้การเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมในกำไรหรือขาดทุน (TFRS3) และกำหนดให้กิจการสามารถรับรู้เงินสมทบจากพนักงานหรือบุคคลที่สามซึ่งมีลักษณะเป็นอิสระจากจำนวนปีของการบริการ เป็นส่วนลดของต้นทุนบริการเฉพาะในงวดที่มีการให้บริการแล้ว โดยไม่ต้องจัดสรรไปยังทุกงวดที่มีการให้บริการ (TAS19) เป็นต้น

นอกจากนี้ มาตรฐานการบัญชีที่จะประกาศใช้ในประเทศไทยเป็นครั้งแรกในปี 2559 ได้แก่ มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 41 เรื่อง เกษตรกรรม ซึ่งกำหนดถึงวิธีปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับสินทรัพย์ชีวภาพไม่ว่าจะเป็นพืชหรือสัตว์ โดยมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้จะประกาศใช้พร้อมกับประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยแนวปฏิบัติทางบัญชีในการวัดมูลค่าและรับรู้รายการของพืชเพื่อการให้ผลผลิต (Bearer plant) อีกด้วย ดังนั้น กิจการที่ประกอบธุรกิจเกษตรกรรมต้องเตรียมตัวให้พร้อมสำหรับการวัดมูลค่ายุติธรรมและการเปิดเผยข้อมูลของสินทรัพย์ชีวภาพ สำหรับการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 21 เรื่อง การเก็บภาษี เป็นการตีความฉบับใหม่ซึ่งระบุถึงแนวปฏิบัติในการรับรู้ภาระผูกพันและหนี้สินในการจ่ายภาษีของกิจการในงบการเงินประจำปี และงบการเงินระหว่างกาลเพิ่มเติมอีกด้วย

ที่ต้องไม่ลืมคือมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 เรื่อง สัญญาประกันภัย จะมีผลบังคับใช้ในประเทศไทยในปี 2559 เป็นปีแรก ดังนั้น กิจการที่ประกอบธุรกิจประกันชีวิตและประกันวินาศภัยต้องเตรียมตัวให้พร้อมสำหรับการเปิดเผยและแสดงรายการเกี่ยวกับสัญญาประกันที่นับวันจะทวีความซับซ้อนในธุรกรรมมากขึ้น สำหรับมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับอื่นที่มีได้กล่าวถึงไม่มีการเปลี่ยนแปลงที่เป็นสาระสำคัญ เพียงแต่แก้ไขการอ้างอิงชื่อมาตรฐาน และปี พ.ศ. ที่ปรับปรุงในมาตรฐานเหล่านั้น เพื่อให้เป็นไปในรูปแบบเดียวกันและสามารถอ้างอิงได้ทั้งหมดสำหรับมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง 2558

ในอนาคต คณะกรรมการจะประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาเกี่ยวกับลูกค้า และมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน ภายในปี พ.ศ. 2562 ดังนั้น ขอให้ท่านสมาชิกติดตามการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินอย่างใกล้ชิด และในฉบับถัดไปคณะกรรมการจะสรุปการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง 2558 ขอขอบคุณครับ